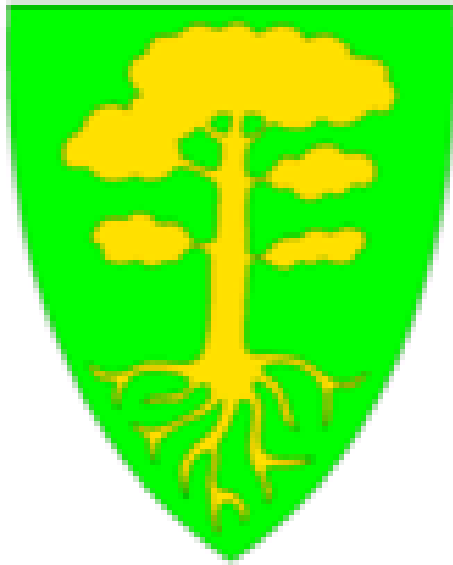

Kontrollutvalget, Beiarn kommune

Årsrapport til kommunestyret 2025

1.0 Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets virksomhetsplan

Gjennom uttalelser til kommunens og det kommunale foretakets årsregnskap, og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret en samlet rapport / fremstilling om kontrollutvalgets arbeid det enkelte år. Beiarn kommunestyre gjorde ved konstituerende møte 04.10.2023, sak 55/23 valg av medlemmer for perioden. Kontrollutvalget består av følgende medlemmer:

Kari Anne Steinåmo, leder
Gyda Tollånes, nestleder
Odd Vebjørn Vold
Synnøve Lorentzen Rasch
Bent Ove Tollåli

I kommuneloven er det presisert at minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Kommunestyret er gjort oppmerksom på at ingen av de valgte medlemmene er *fast* møtende i kommunestyret, men vara. Ordfører har gjort henvendelser til Statsforvalteren i Nordland for å tolke hvorvidt det er tilstrekkelig å velge blant varamedlemmer. Statsforvalteren har svart at det ikke er et tydelig svar på problemstillingen, men at det sett i sammenheng med lovens formål, bør være et fast medlem.

Kontrollutvalget har gjennomført fire møter i 2025. Anja Hussien har møtt to ganger som vara.

2.0 Regnskap

Årsregnskap: Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens regnskaper for 2024.

Regnskapet for Beiarn kommune er avlagt med et negativt netto driftsresultat på kr 363.952 og det kommunale foretaket Beiarn Næringseiendom KF et positivt netto driftsresultat på kr 199.661. Revisors beretninger er avgitt uten forbehold. Kommunen og foretaket har gitt kontrollutvalget en grundig gjennomgang av regnskapene, og besvart utvalgets spørsmål. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretninger, samt ytterligere informasjon fra disse. Kontrollutvalget har anbefalt kommunestyret at regnskapene blir godkjent slik det foreligger, men påpekt at årsberetningen med fordel kunne beskrevet den overordnede måloppnåelsen bedre, eksempelvis knyttet opp mot kommuneplanens samfunnsdel. I kommunestyrets behandling av regnskapene er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side.

Nummererte brev fra revisor: Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gi skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon

- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har i 2025 ikke mottatt eller behandlet skriftlige påpekninger fra revisor.

Etterlevelseskontroll: Revisor har gjennomført sin årlige kontroll av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. For regnskapsåret 2024 har revisor valgt å se på etterlevelse av reglene i merverdiavgiftskompensasjonsloven om momskompensasjon på utgifter til utleieboliger.

Revisor konkluderte slik etter undersøkelsen: *Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Beiarn kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd regelverket om momskompensasjon på utgifter til utleieboliger.*

Konkret viste revisor til følgende funn:

1. *Beiarn kommune har en oversikt over utleieboligene som de mener er momskompensasjonsberettigede.*
2. *Beiarn kommune har fremvist gyldige enkeltvedtak på tildeling av særskilt tilrettelagte boliger i de tilfeller kommunen krever momskompensasjon på utgifter knyttet til utleiebolig.*
3. *Det er samsvar mellom kommunens liste over boliger som er momskompensasjonsberettigede og avgiftsbehandling i regnskapet.*

Kontrollutvalget tok revisors uttalelse til orientering, og registrerte at uttalelsen ikke ga grunnlag for videre oppfølging fra utvalgets side.

3.0 Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2024-2027 og er basert på risikovurderinger av kommunens forvaltning. Kommunestyret har i 2024 vedtatt planen etter behandling i kontrollutvalget med følgende prioriterte tema:

1. Grunnskole (*levert 2025*)
2. Varsling (*bestilling 2025*)
3. Sykefravær
4. Hjemmetjenester / institusjonsomsorg.
5. Informasjonssikkerhet
6. Kompetanse/rekruttering
7. Internkontroll og kvalitetssikring.

Eierskapskontroll:

- 1) Salten Brann IKS (*bestilt 2025*)

Det er i utgangspunktet, gitt budsjettforutsetninger som i dag, midler til å gjennomføre ca én forvaltningsrevisjon i løpet av året. Man kan derfor ikke påregne at alle temaene rent faktisk blir gjennomgått, men det er laget en plan med flere alternativer slik at kontrollutvalget kan ha

ei plukklister å velge fra. Alle nye bestillinger vil i utgangspunktet baseres på den nye planen, samtidig som at utvalget følger opp at tidligere revisjoner blir fulgt opp etter kommunestyrets bestemmelser. Kontrollutvalget har i kommunestyrets vedtak fått fullmakt til kommunestyret å foreta endringer i planen ved behov.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete undersøkelser, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en rapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av rapportene. I 2025 er det gjennomført følgende behandlinger og oppfølgingssaker innen forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Trygt skolemiljø	Rapport behandlet av kontrollutvalget i september og sendt videre til kommunestyret for sluttbehandling. Revisors konkluderte etter undersøkelsen at skoleeier og skolen i Beiarn i liten grad har etablert rutiner og praksis som bidrar til å avdekke og håndtere brudd på elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. Det ble gitt følgende anbefaling: <i>Kommunen som skoleeier og Beiarn barne- og ungdomsskole bør utarbeide rutiner som sikrer at alle som arbeider på skolen, blir gjort kjent med regelverk, rutiner og tiltak knyttet til aktivitetsplikten. Dette inkluderer også rutiner for å dokumentere hvordan skolen oppfyller hver delplikt, rutiner for å vurdere barnets beste, rutiner for å sikre at involverte elever blir hørt og rutiner for å gi elever og foresatte informasjon om retten til et trygt og godt skolemiljø.</i> <i>Som ledd i dette arbeidet bør skoleeier og skolen:</i> <i>1. Gjennomgå eksisterende rutiner og praksis.</i> <i>2. Tydeliggjøre eksisterende rutiner.</i> <i>3. Etablere rutiner der slike mangler.</i> <i>4. Legge et grunnlag for en felles forståelse og en enhetlig praksis blant de ansatte, slik at alle elever blir ivaretatt og får en mest mulig lik behandling.</i> Kontrollutvalget vil følge opp rapporten i 2026 basert på kommunestyrets vedtak.
Varsling	Undersøkelse under bestilling høst 2025, jfr tema nr 2 i kommunestyrets plan for forvaltningsrevisjon. Varsling er et fenomen som er gitt økt oppmerksomhet i arbeidslivet og som har stor økonomisk og omdømmemessig risiko ved feil håndtering. Det er en tendens til økt grad av varslingssaker i flere av Salten-kommunene og det har stor betydning å være i forkant av sakene ved å ha et godt gjennomarbeidet reglement og rutiner. Undersøkelsen kan belyse om Beiarn kommune har system for varsling i samsvar med regelverk og kommunale vedtak, om ledere og ansatte har kjennskap til hvordan det varsles og

	hvordan sakene skal behandles. Videre om varslingskultur, ytringsfrihet og etiske retningslinjer.
Eiendomsforvaltning	Rapport basert på plan for forvaltningsrevisjon i forrige valgperioden. Rapport overlevert i september 2022 og behandlet av kommunestyret i desember samme år. Revisjonen konkluderte den gang at kommunen i liten grad hadde etablert hensiktsmessige system og rutiner som kan ivareta et godt og langsiktig vedlikehold av bygninger. Revisor ga 4 anbefalinger for å forbedre forvaltningen. Kontrollutvalget har i etterkant gjort tre oppfølginger, sist i møte mai 2025 og blant annet fått demonstrasjon av verktøyet LAFT, og hvordan det planlegges brukt for systematisk registrering, oppdatering og rapportering av tilstanden og vedlikeholdsbehov på kommunens bygninger. Ny oppfølging planlegges av utvalget innen første kvartal 2026.
Kommunens eierskapsmelding	Kontrollen hadde til hensikt å avdekke om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstiller kravene i kommuneloven §26-1 med særlig fokus om kommunen har et avklart formål med sine eierskap. Kontrollutvalg og kommunestyret behandlet rapporten i september 2023. Revisor konkluderte at Beiarn kommune i opp mot stor grad har eierskapsmelding i samsvar med kommuneloven og gjeldende anbefalinger om eierstyring. Kontrollutvalget gjorde to oppfølginger i etterkant av kommunestyrets behandling, og avsluttet videre oppfølging etter sitt møte i februar 2025. Dette etter at en revidert eierskapsmelding med spesifikke eierstrategier for relevante eierskap og samarbeid, var behandlet av formannskapet. Den nye eierskapsmeldingen vurderes å tilfredsstille kravene i Kommuneloven og hensynta anbefalingene i rapporten.
Salten Brann IKS	Prosjekt bestilt i møte mai 2025, i samarbeid med de øvrige kontrollutvalgene i Salten med eierskap i selskapet. Formålet med undersøkelsen er for det første, å finne ut om kommunen utøver eierstyring i tråd med eierskapsmeldingen og etablerte normer for god eierstyring. For det andre, å finne ut om Salten Brann IKS jobber systematisk med å utarbeide og følge opp lovmessig budsjett. Til slutt er det et mål å finne ut om selskapet gir eierne et godt grunnlag for eierstyring. Rapport utarbeides vinteren 2025/26.

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

4.0 Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media, eksterne tilsyn etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, rutiner, forvaltningspraksis etc. I 2025 gjelder dette følgende områder:

- Orientering om Arbeidstilsynets pålegg ovenfor skole og SFO
- Presentasjon av digitalt FDV-system (forvaltning, drift, vedlikehold)
- Retningslinjer for saksbehandling og klagebehandling av konsesjonssaker i landbruket

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at rådmannen og administrasjon for øvrig har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

5.0 Øvrige saker som vedrører utvalget

Budsjettet legger rammer for kontrollutvalgets egen aktivitet og kostnadene til revisjon og sekretariat. Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalget. Budsjettet ble behandlet av kontrollutvalget i møte 23.09.2025 – sak 21/25. Den samlede budsjetttrammen for kontroll og tilsyn er foreslått til kr 1.076.000 og består av utgifter til revisjon, sekretariat og driftsutgifter for kontrollutvalget. Tilskudd fra eierkommunene (revisjonshonorar) til Salten kommunerevisjon IKS fastsettes av dette selskapets representantskap. Med virkning fra og med 2026 har selskapet foretatt en omfordeling av tilskudd mellom eierkommunene. Som en følge av dette øker Beiarn kommunes utgifter til revisjon med kr 164.000 sett i forhold til 2025. Budsjettert utgift for 2026 tar hensyn til denne økningen, samt et påslag på 4,4 % fra 2025 til 2026.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar om revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget har behandlet engasjementsbrev fra revisjonen for perioden. I tillegg skal revisor årlig legge frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget. Revisor holder for øvrig kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

Moldjord, 25. november 2025